

PROP DE VOSALTRES

En la vellesa, no m'abandonis

Estimats diocesans:

He triat el títol que encapçala aquest comentari per una doble raó: perquè respon a una citació del salm 71 de la Bíblia i perquè ha estat el mateix que ha fet servir el papa Francesc per al seu missatge anual sobre la Jornada Mundial dels Avis i de la Gent Gran que se celebra diumenge que ve, 28 de juliol. Voldria que aquestes línies servissin per sensibilitzar tota la comunitat diocesana, i la societat en general, d'una realitat social, la dels vells, tan estimada i tan necessitada.

No fa falta assenyalar la importància del tracte donat als ancians, perquè sentiu a prop la preocupació en atendre els pares en la vostra família, amb molts anys d'experiència vital i una gran saviesa en els seus consells i orientacions. Tanmateix, l'atenció familiar és molt variada, ja que la situació de cada família és diferent; depèn, entre altres paràmetres, de la salut/malaltia, els ingressos familiars o el nombre de persones en situació precària. Tot i reconèixer la gran dificultat per generalitzar i donar una solució adequada als diversos casos, és important, per nosaltres, assenyalar i aconsellar, sobretot, l'actitud de cadascú davant una problemàtica que a vegades ens desborda i ens omple d'angoixa. Per això demanem paciència i constància en el tracte, força en la lectura de la Paraula i participació en els sagraments que fonamenten la nostra vida. Aquestes tres actituds haurien d'anar lligades a la consideració sobre la gratitud. A vegades ens oblidem del que han

fet per nosaltres i afloren tensions i comparacions familiars entre germans i nebots sobre el repartiment de les càrregues dels vells. Que no ens dolgui agrair!

Últimament han proliferat les residències de gent gran. És una solució per a moltes famílies que no poden conciliar el treball ordinari, que permet el manteniment de tots, amb altres obligacions igualment importants: la cria dels més joves i la cura dels més grans. I troben la solució en una residència. Ningú pot jutjar el gest d'una família diferent de la nostra perquè es dona per descomptat que es busca el millor per a tothom: o el domicili de sempre, o el dels fills amb els nets, o un centre assistencial on terceres persones s'ocupen de tot. Sobre aquestes possibilitats pot haver-hi moltes altres variants. En totes aquestes situacions trobareu persones que es lliuren, amb tot l'afecte del món, als

altres, i persones amb una incomprendible fredor. I això ens deixa sorpresos o escandalitzats, admirant o repudiant una possibilitat o l'altra. A tots se'ns demana mantenir amb claredat una característica humana que honora qui la practica i que fonamenta la vida de milions de creients: l'amor als altres, sense límits. És, d'altra banda, el manament central que ens ordena el mateix Jesucrist, i que de vegades és enutjós, perquè s'imposa a l'egoisme que sovint manegem per defensar els nostres gustos o interessos; però el seu exercici és font de sentit i felicitat per al qui ho intenta i, com a conseqüència, per al nostre proïsme i, en concret, per als nostres vells.

Acabo amb una frase del Missatge del papa Francesc qui, pels seus anys viscuts, entén perfectament la situació dels ancians i és exemple del que diem per la seva experiència i per la saviesa acumulada en la relació amb els altres: «En aquesta Jornada [...] dedicada a ells, no deixem de mostrar la nostra tendresa als avis i gent gran de les nostres famílies, visitem els qui estan desanimats o els qui ja no esperen que un futur diferent sigui possible. A l'actitud egoista que porta al rebuig i a la solitud contraposem-hi el cor obert i el rostre alegre de qui té la valentia de dir "no t'abandonaré!" i d'emprendre un camí diferent».

Belles paraules que ens animen a modificar els nostres freds comportaments.

Amb el meu afecte i benedicció.

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

Cloenda del curs al Seminari Interdiocesà

La seu del Seminari Major Interdiocesà va acollir el passat dijous 20 de juny la clausura oficial del curs 2023-2024 a la seva seu a Barcelona.

Els bisbes vinculats al Seminari, entre els quals el bisbe Salvador Giménez, van tenir una reunió amb l'equip de formadors i els rectors diocesans, on es van repassar els elements més importants viscuts al llarg del curs, les

trobades formatives i la col·laboració en el servei a persones sense llar o que sobreviuen al carrer.

Després es va celebrar una solemne Eucaristia a la capella del Seminari Major Interdiocesà presidida per l'Arquebisbe de Tarragona, Mons. Joan Planellas, i concelebrada pel bisbe delegat, Mons. Joan-Enric Vives, i els altres bisbes, així com els rectors i formadors.

CERCA DE VOSOTROS

En la vejez, no me abandones

Queridos diocesanos:

He escogido el título que encabeza este comentario por una doble razón: responde a una cita del salmo 71 de la Biblia y ha sido el mismo que ha utilizado el papa Francisco para su mensaje anual sobre la Jornada Mundial de los Abuelos y de los Mayores que se celebra el próximo domingo, 28 de julio. Sirvan estas líneas para sensibilizar a toda la comunidad diocesana, y a la sociedad en general, de una realidad social, la de los mayores, tan querida y tan necesitada.

No haría falta señalar la importancia del trato dado a los mayores porque cercana es la preocupación de muchos atendiendo en vuestra familia a los padres que tienen muchos años de experiencia vital y acumulan gran sabiduría en sus consejos y orientaciones. Desde luego resulta muy variada la atención familiar ya que es distinta la situación ambiental de cada una de ellas; depende, entre otros parámetros, de la salud/enfermedad, ingresos familiares o número de personas en situación precaria. Reconociendo la gran dificultad por generalizar una solución a los diversos casos y darles una solución adecuada, importa en nuestro caso señalar y aconsejar sobre todo la actitud de cada uno ante una problemática que, en ocasiones nos desborda y nos llena de angustia. Por ello pedimos paciencia y constancia en el trato, fortaleza con la lectura de la Palabra y la participación en los sacramentos que fundamenta nuestra propia vida. Esas tres actitudes deberían estar envueltas en la consideración sobre la gratitud. A veces nos olvidamos de lo que han hecho por nosotros y afloran tensiones y comparativas familiares entre hermanos y sobrinos sobre el reparto de las cargas de los mayores. ¡Que no nos duela agradecer!

Últimamente han proliferado las residencias para mayores. Es una solución para muchas familias que no pueden conciliar el trabajo ordinario que permite el sustento para el conjunto con otras obligaciones igualmente importantes: la crianza de los más jóvenes o el cuidado de los mayores. Encuentran en una residencia la solución. Nadie puede enjuiciar el gesto de una familia distinta a la nuestra porque se da por descontado que se busca lo mejor para todos: o el domicilio de siempre, o el de los hijos con los nietos o un centro asistencial donde terceras personas se ocupan de todo. Sobre estas posibilidades puede haber otras muchas variaciones. Encontraréis en todas esas situaciones muchas personas que se entregan con todo el cariño del mundo a los demás y personas con una incomprensible frialdad. Y eso deja sorprendidos admirando o escandalizados repudiando una u otra posibilidad. A todos se nos pide mantener con claridad una característica humana que honra a quien la practica y que fundamenta la vida de millones de creyentes: el amor sin límites a los demás. Es, por otra parte, el mandamiento central que nos ordena el mismo Jesucristo. Es enojoso en ocasiones porque se impone al egoísmo que tantas veces manejamos para defender nuestros gustos o intereses, pero su ejercicio es fuente de sentido y de felicidad para cada uno que lo intenta y, como consecuencia, para nuestros semejantes y, en concreto, para nuestros mayores.

Termino con una frase del Mensaje del papa Francisco, quien por sus años vividos entiende perfectamente la situación de los ancianos y es exponente de lo que decimos por su propia experiencia y por la sabiduría acumulada en la relación con los demás. Dice así. «En esta Jornada [...] dedicada a ellos, no dejemos de mostrar nuestra ternura a los abuelos y a los mayores de nuestras familias, visitemos a los que están desanimados o que ya no esperan que un futuro distinto sea posible. A la actitud egoísta que lleva al descarte y a la soledad contraponemos el corazón abierto y el rostro alegre de quien tiene la valentía de decir "¡no te abandonaré!" y de emprender un camino diferente». Bellas palabras que nos animan a modificar nuestros fríos comportamientos.

Con mi afecto y bendición.

† **Salvador Giménez Valls**
Obispo de Lleida

38è Pelegrinatge a Lourdes

Uns 270 pelegrins van participar, entre el 27 i el 30 de juny, en el que ja és el 38è Pelegrinatge diocesà que organitza l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Lleida. El bisbe Salvador, que va acompanyar l'expedició, també va ser l'encarregat de pronunciar l'homilia a la Santa Missa que es va celebrar a la gruta del santuari francès i que va presidir el bisbe de Tortosa, Mons. Sergi Gordo, concelebrada pel cardenal Omella i pel bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Javier Vilanova.

Entre els pelegrins hi havia persones amb diferents malalties i discapacitats que es van desplaçar per pregar i per demanar la millora de la seva salut i per l'acceptació de la seva situació. Un primer grup

va sortir el dijous 27, i se'ls va afegir una altra expedició que va viatjar el dissabte.

Durant els dies a Lourdes hi va haver un seguit d'activitats programades: eucaristies diàries, unció dels malats, participació en diverses processons com la de torxes o l'eucarística.

Benedicció de la coral de la parròquia Montserrat

El bisbe Salvador va beneir, el passat 25 de juny, la coral de la parròquia Montserrat davant l'altar major de l'església. La coral està formada per catorze cantaires, sota la direcció d'Antonieta Melé i la direcció musical de Maria Carmen Grasa. Abans de la benedicció, la coral va interpretar les peces *Canticorum*, *Oració del pescador* i *El cant de la sardana*. Els assaigs del grup, que està obert a la incorporació de nous cantaires, es reprendran el mes de setembre. Després de l'acte de benedicció, els cantaires es van acomiadar amb un berenar que posà punt i final a la temporada.

Noces d'argent de Mn. Víctor Martínez

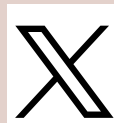
La Unitat Parroquial de Cap-pont va celebrar, el 22 de juny, les noces d'argent de l'ordenació com a prevere de Mn. Víctor Martínez. Nascut el 1971, Mn. Víctor va ser ordenat el 20 de juny de 1999. Actualment és arxipreste de Sant Anastasi i rector «in solidum» de les parròquies de la Sagrada Família i San-

ta Teresa Jornet, juntament amb Mn. Lluís Sallán. També és delegat de Catequesi i membre del Col·legi de Consultors, del Consell Pastoral Diocesà, del Consell Presbiteral i membre de l'equip pastoral del Col·legi Episcopal. Els fidels van voler felicitar Mn. Víctor amb una

petita festa després de la celebració de la missa.

EL PAPA FRANCESC A LA XARXA

@Pontifex_es: «Jesús va vèncer el mal, va fer de la creu el pont cap a la resurrecció. Per això, adreça cap a Ell les teves mans tots els dies per a lloar-lo i beneir-lo; explica-li les esperances del teu cor, confia-li els teus secrets. Déu estima aquesta oració viva, concreta, feta amb el cor» (15 d'abril).

@Pontifex_es: «Preguem junts pels milions de nens que viuen en condicions similars a l'esclavitud. Cada nen marginat, abandonat, sense instrucció, sense assistència mèdica, és un crit que s'eleva a Déu!» (16 d'abril).

@Pontifex_es: «Aprenguem a conrear la virtut de la temprança, de manera que puguem controlar les nostres paraules i les nostres accions per a evitar conflictes inútils i promoure la pau en la nostra societat» (17 d'abril).

@Pontifex_es: «Déu és pau i vol la pau. Qui creu en Ell no pot sinó rebutjar la guerra, que no resol els conflictes, al contrari, els augmenta. La guerra és sempre i només una derrota: és un camí sense fi, no obre perspectives, extingeix l'esperança» (18 d'abril).

42 joves lleidatans pelegrinen pel Camí de Sant Jaume

Quarenta-dos joves de Lleida han fet enguany els darrers cent quilòmetres del Camí de Sant Jaume des de Sarri, a Lugo. Els joves, que s'havien estat preparant al llarg de tot l'any per fer aquest tram del denominat «camí francès», van sortir de Lleida en autocar el dia 1 de juliol i van completar l'experiència al llarg d'una setmana, fins al seu retorn a Lleida el diumenge dia 7. La ruta que han fet comprèn caminades per boscos, terres de cultiu i petits pobles, seguint pistes i camins vorejats per murs de pedra, fins arribar a Santiago de Compostel·la, on han obtingut el certificat de pelegrins.

L'expedició va sortir des de l'explanada del Camp d'Esports en direcció a Galícia, on ja els esperava el

delegat de la Pastoral de Joves, Mn. Manel Mercadé, que s'havia avançat per preparar la intendència. El bisbe Salvador va anar a acomiadar-los i els va desitjar que el pelegrinatge fos una bona oportunitat no només per passar-ho bé, sinó també per estar més a prop de Jesús.

Trobada d'Acció Catòlica General a Poblet

Sis membres de la Unitat Pastoral Pilar-Magdalena van participar, el passat 29 de juny, en una trobada d'Acció Catòlica General que va tenir lloc a l'alberg de l'Espluga de Francolí, a l'entorn del monestir de Poblet. La trobada, preparada per les diòcesis de Barcelona, Tarragona i Tortosa, va reunir al voltant de 200 persones, entre nens, joves i adults.

Durant tres dies, hi va haver temps tant per a la part lúdica com també

espais de reflexió i treball a nivell personal i de grup, sota el títol «Testimonis vius. Sembradors de la Paraula». Així mateix es van viure estones d'oració, alguna al mateix monestir de Poblet, i es va participar en l'Eucaristia, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Joan Planellas. La trobada va concloure amb una visita al monestir de Poblet i amb la pregària amb els monjos.

Els professors de l'Episcopal visiten la Sagrada Família

El claustre de professors del Col·legi Episcopal, format per un centenar de professionals, van visitar el passat 1 de juliol la basílica de la Sagrada Família de Barcelona, acompanyats pel bisbe Salvador i la directora del centre, Antonieta Mateus. Després de la visita guiada pel temple, obra encara inacabada del genial arquitecte modernista Antoni Gaudí, el senyor bisbe va presidir una missa a la cripta. A més, el rector de la basílica, Mn. Josep M. Turull, va fer una llarga explicació de la història del monument vinculada a la personalitat de Gaudí que, a ban-

da de les seves qualitats com a arquitecte, va fer una evolució espiritual que el va portar gairebé a una vida asceta i que ha fet que se'n demani la beatificació.

REFLEXIONS

Reverència, acceptació i humilitat òntica (I)

Escriu la filòsofa jueva, Hannah Arendt (1906-1975): «Aquest home futur —que els científics fabricaran abans d'un segle, segons afirmen— sembla estar posseït per una rebel·lió contra l'existència humana tal com se'ns ha donat, gratuït do que no procedeix de cap part (materialment parlant), que desitja canviar, per així dir-ho, per quelcom fet per ell mateix. No hi ha cap raó per dubtar de la nostra capacitat per assolir aquest canvi, de la mateixa manera que tampoc no existeix cap dubte de la nostra capacitat actual per destruir tota la vida orgànica de la Terra. L'única qüestió que es planteja és si volem o no utilitzar els nostres coneixements científics i tècnics en aquest sentit i aquesta qüestió no pot decidir-se per mitjans científics; es tracta d'un problema polític de primer ordre i, per tant, no es pot deixar la decisió en mans de científics o polítics professionals».

La filòsofa jueva anticipa una crítica al transhumanisme que és pertinent recollir. Seguint la seva intuïció, es pot definir aquesta ideologia com una rebel·lió contra el do. El do és allò que hem rebut sense merèixer-ho, es refereix tant a les qualitats tangibles com a les intangibles. És allò que ens ha estat donat gratuïtament, sense cercar-ho intencionalment. El primer do és el mateix fet d'existir. Ningú no decideix existir, ni tampoc la naturalesa genètica del seu ésser. Es troba existint, podent no haver existit mai. Fins i tot en el cas que els progenitors l'hagin alterat biotecnològicament, el nounat no ha triat existir, ni tampoc les qualitats que determinen el seu fenotip. El transhumanisme té com a horitzó de referència transformar el do rebut, canviar-lo i modificar-lo segons la pròpia voluntat.

Escriu el filòsof nord-americà, Michael Sandel (1953): «Reconèixer el caràcter rebut de la vida és reconèixer que els nostres talents i els nostres poders no són plenament obra nostra, ni tan sols plenament nostres, tot i els esforços que dediquem a desenvolupar-los i exercitar-los. També és reconèixer que no tot en el món està obert a qualsevol ús que puguem o vulguem donar-li.»

Francesc Torralba
Doctor en Teologia

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

22. □ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [Ct 3,1-4 (o bé: 2C 5,14-17) / SI 62 / Jo 20,1.11-18]. Santa Maria Magdalena (de Magdala), deixeble de Jesús; sant Teòfil, pretor romà mr.; sant Melaiu, abat.

23. □ Dimarts [Ga 2,19-20 / SI 33 / Jo 15,1-8]. Santa Brígida (Suècia, 1303 - Roma, 1373), religiosa viuda, fundadora de l'Institut del Salvador i copatrona d'Europa; sant Bernat d'Alzira i santes Maria i Gràcia, màrtirs;

santa Conegunda, religiosa franciscana.

24. ■ Dimecres [Jr 1,1.4-10 / SI 70 / Mt 13,1-9]. Urgell: ■ Josep Sala i Picó, prev. i companys, mrs. Sant Víctor, mr.; sant Borís, mr.; santa Cristina, vg. i mr.; beates Pilar, Maria-Àngels i Teresa, vgs. carmelitanes i mrs. a Guadalajara.

25. ■ Dijous [Fets 4,33;5,12.27-33; 12,1b-2 (o bé: Fets 11,19-21;12,1-2.24) / SI 66 / 2Co 4,7-15 / Mt 20,

20-28]. Sant Jaume (anomenat el Major), apòstol (†44, per Pasqua), de Bet-saida, germà de Joan (fills de Zebedeu), patró d'Espanya; santa Valentina, vg. i mr.

26. □ Divendres [Jr 3,14-17 / SI: Jr 31 / Mt 13,18-23]. Sants Joaquim i Anna, pares de la Verge Maria (tradicció iniciada s. II).

27. ■ Dissabte [Jr 7,1-11 / SI 83 / Mt 13,24-30]. Sant Feliu de Llobregat: ■ Sant Cugat (Cucufate), mr. barcelo-

ní (s. IV), d'origen africà, venerat, entre altres indrets, a Sant Cugat del Vallès. Santes Juliana i Semproniana, vgs. i mrs. de Mataró, patrones d'aquesta ciutat; santa Natàlia, mr.

28. ■ Diumenge vinent, XVII de durant l'any (lit. hores: 1a setm.) [2R 4, 42-44 / SI 144 / Ef 4,1-6 / Jo 6,1-15]. Santa Caterina Thomas, vg. agustina, de Mallorca; sant Víctor I, papa africà i mr.; sant Pere Poveda, prev. i mr., fund. de la Institució Teresiana.

Diumenge XVI de durant l'any (B)

COMENTARI

«Se'n compadí i es posà a instruir-los llargament»

Sovint les persones o les circumstàncies trenquen el nostres plans o projectes. La nostra actitud habitualment és d'enúig i de queixa i ens alguns casos de passar d'aquella persona que destorba els nostres plans. Però no és aquesta l'actitud de Jesús. El seu pla era retirar-se en un lloc apartat per escoltar els apòstols que li parlaren de tot el que havien fet i ensenyat. Acaben de venir de la seva primera missió apostòlica. Diríem que es tracta ara de fer la revisió de com ha anat tot. Per això Jesús diu: *Veniu ara tots sols en un lloc despoblat i reposeu una mica.* Un descans ben merescut! Però algú els veié quan marxaven. I quan Jesús desembarcà, veié una gran gentada...! Què farà el Senyor? Deixarà la gent i es dedicarà als seus apòstols? Doncs no és això. *Jesús se'n compadí i es posà a instruir-los llargament.* No es tracta només de dir unes paraules per sortir del pas. Jesús dedica tot el temps necessari a aquelles persones que tenen set de la paraula de Déu. Canvia els seus plans! Els apòstols han d'aprendre d'aquesta actitud del seu Mestre: primer són els altres i les seves necessitats. Però cal un cor ple de compassió com el de Jesús. Ell es presenta, doncs, com un bon pastor fent realitat la profecia de Jeremies: *Els donaré pastors que les menin [a les ovelles] i ningú no tornarà a fer-los por ni a esfereir-les ni en mancarà cap.* Acaba de criticar, precisament els mals pastors: *Ai dels pastors que perden i dispersen les ovelles dels meu ramat.* Jesús ens mostra com ha de ser un bon pastor sempre atents a les necessitats de les ovelles. I així ell és *el rebrot del llinatge de David que farà regnar en el país la justícia i el bé.* Ell és *El-Senyor-és-el-nostre-bé.* Pau ens convida a buscar la pau, una pau que ens porta el Crist *als que éreu lluny i als que eren a prop.* Perquè ell *per la seva mort en la creu ha fet morir l'enemistat i ha reconciliat tots dos pobles amb Déu.* Aquesta és la nostra tasca: la pau amb tothom, atents a les necessitats dels nostres germans, foragitant tota mena d'enemistat.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre de Jeremies (Jr 23,1-6)

Ai dels pastors que perden i dispersen les ovelles del meu ramat, diu l'oracle del Senyor. Per això el Senyor, Déu d'Israel, diu als pastors del meu poble: «Vosaltres heu dispersat les meves ovelles i les heu fetes fugir, en lloc de fer-ne el recompte. Doncs ara jo passaré comptes amb vosaltres per reclamar tot el mal que heu fet, diu l'oracle del Senyor. I totes les ovelles que em queden, jo mateix les recolliré de tots els països on les havia fet fugir, i les faré tornar als seus prats. Allà seran fecundes i s'hi multiplicaran. Els donaré pastors que les menin, i ningú no tornarà a fer-los por, ni a esfereir-les, ni en mancarà cap, diu l'oracle del Senyor.» Venen dies, diu l'oracle del Senyor, que faré germinar un rebrot legítim del llinatge de David, i serà un rei excel·lent que farà regnar en el país la justícia i el bé. En els seus dies Judà no sofrirà cap mal i Israel viurà segur. El seu nom serà: «El-Senyor-és-el-nostre-bé.»

▶ Salm responsorial (22)

R. *El Senyor és el meu pastor, no em manca res.*

El Senyor és el meu pastor, no em manca res, / em fa descansar en prats deliciosos; / em mena al repòs vora l'aigua, i allí em retorna. / Em guia pels camins segurs. / Per l'amor del seu nom. R.

Ni quan passo per barrancs tenebrosos no tinc por de res, / perquè us tinc vora meu; / la vostra vara de pastor, / m'asserena i em conforta. R.

Davant meu pareu taula vós mateix, / i els enemics ho veuen; / m'heu ungit el cap amb perfums, / ompliu a vessar la meva copa. R.

Oh, sí! La vostra bondat i el vostre amor m'acompanyen tota la vida, / i viurè anys i més anys a la casa del Senyor. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 2,13-18)

Germans, vosaltres abans éreu lluny de les promeses, però ara la sang del Crist us ha apropiat. Ell és la nostra pau. De dos pobles n'ha fet un de sol, ja que ell ha destruït la barrera que els separava i els mantenia enemics, abolint en el seu propi cos la Llei i els preceptes. Així ha posat pau entre tots dos pobles i ha creat una nova humanitat centrada en ell. Per la seva mort a la creu ha fet morir l'enemistat i, units en un sol cos, els ha reconciliat tots dos amb Déu. Per això ha vingut a portar-nos la bona nova de la pau: la pau a vosaltres, que éreu lluny, i la pau als qui eren a prop. Per ell uns i altres tenim entrada al Pare, guiats per un sol Esperit.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Marc (Mc 6,30-34)

En aquell temps, els apòstols es reuniren amb Jesús i li parlaren de tot el que havien fet i ensenyat. Ell els diu: «Veniu ara tots sols a un lloc despoblat i reposeu una mica.» Perquè molta gent anava i venia i no els deixava temps ni per menjar. Se n'anaren, doncs, tots sols amb la barca cap a un lloc despoblat. Però algú els veié quan marxaven; molts ho van saber, van córrer a peu de tots els pobles i arribaren primer que ells. Quan Jesús desembarcà veié una gran gentada i se'n compadí, perquè eren com ovelles sense pastor. I es posà a instruir-los llargament.

▶ Lectura del libro de Jeremías (Jer 23,1-6)

¡Ay de los pastores que dispersan y dejan que se pierdan las ovejas de mi rebaño! —oráculo del Señor—. Por tanto, esto dice el Señor, Dios de Israel, a los pastores que pastorean a mi pueblo: «Vosotros dispersasteis mis ovejas y las dejasteis ir sin preocuparos de ellas. Así que voy a pedir os cuentas por la maldad de vuestras acciones —oráculo del Señor—. Yo mismo reuniré el resto de mis ovejas de todos los países adonde las expulsé, y las volveré a traer a sus dehesas para que crezcan y se multipliquen. Les pondré pastores que las apacienten, y ya no temerán ni se espantarán. Ninguna se perderá —oráculo del Señor—. Mirad que llegan días —oráculo del Señor— en que daré a David un vástago legítimo: reinará como monarca prudente, con justicia y derecho en la tierra. En sus días se salvará Judá, Israel habitará seguro. Y le pondrán este nombre: «El-Señor-nuestra-justicia».

▶ Salmo responsorial (22)

R. *El Señor es mi pastor, nada me falta.*

El Señor es mi pastor, nada me falta: / en verdes praderas me hace recostar; / me conduce hacia fuentes tranquilas / y repara mis fuerzas. R.

Me guía por el sendero justo, / por el honor de su nombre. / Aunque camine por cañadas oscuras, / nada temo, porque tú vas conmigo: / tu vara y tu cayado me sosiegan. R.

Preparas una mesa ante mí, / enfrente de mis enemigos; / me unges la cabeza con perfume, / y mi copa rebosa. R.

Tu bondad y tu misericordia me acompañan / todos los días de mi vida, / y habitaré en la casa del Señor / por años sin término. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 2,13-18)

Hermanos: Ahora, gracias a Cristo Jesús, los que un tiempo estabais lejos estáis cerca por la sangre de Cristo. Él es nuestra paz: el que de los dos pueblos ha hecho uno, derribando en su cuerpo de carne el muro que los separaba: la enemistad. Él ha abolido la ley con sus mandamientos y decretos, para crear, de los dos, en sí mismo, un único hombre nuevo, haciendo las paces. Reconcilió con Dios a los dos, uniéndolos en un solo cuerpo mediante la cruz, dando muerte, en él, a la hostilidad. Vino a anunciar la paz: paz a vosotros los de lejos, paz también a los de cerca. Así, unos y otros, podemos acercarnos al Padre por medio de él en un mismo Espíritu.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 6,30-34)

En aquel tiempo, los apóstoles volvieron a reunirse con Jesús, y le contaron todo lo que habían hecho y enseñado. Él les dijo: «Venid vosotros a solas a un lugar desierto a descansar un poco». Porque eran tantos los que iban y venían, que no encontraban tiempo ni para comer. Se fueron en barca a solas a un lugar desierto. Muchos los vieron marcharse y los reconocieron; entonces de todas las aldeas fueron corriendo por tierra a aquel sitio y se les adelantaron. Al desembarcar, Jesús vio una multitud y se compadeció de ella, porque andaban como ovejas que no tienen pastor; y se puso a enseñarles muchas cosas.